

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาและกฎหมายว่าด้วยเรื่องราวร้องทุกข์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช
๒๔๗๖

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๑๐

(๓) พระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๘๒

(๔) พระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม
ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึง
รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วย
งานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง
หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์” หมาย-
ความว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามมาตรา ๖๒ หรือสำนักงาน
คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคตามมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณี

“พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า พนักงานผู้รับผิดชอบ
สำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือพนักงานผู้รับผิดชอบ
สำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕ และ
 ให้อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ^๕
 กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้
 บังคับได้

ภาค ๑

คณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี
 เป็นประธานโดยตำแหน่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกามีกรรมการสองประเภท คือ กรรมการร่าง
 กฎหมาย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑
 และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
 ขึ้นตามมาตรา ๒๘

ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการทั่วไปของ
 คณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการร่างกฎหมาย

(ก) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ
 ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(ข) รับผิดชอบต่อความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติของคณะรัฐมนตรี

(ค) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้กฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย

(๒) กรรมการวินิจัยร้องทุกข์

(ก) วินิจัยเรื่องร้องทุกข์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติ

๕
น

(ข) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อสั่งการเกี่ยวกับราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑

(ค) พิจารณาวินิจฉัยขอทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดตั้งขนตามกฎหมายอื่นในปัญหาข้อกฎหมาย ตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากระมให้มการขอทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจัยร้องทุกข์ได้

(ง) รายงานผลการสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ พร้อมทั้งเสนอวิธีการที่นายกรัฐมนตรีควรสั่งการต่อไปในกรณีที่มีการปฏิบัติงานยังไม่เป็นผล

(จ) เสนอแนะคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติกำหนดระเบียบปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๑

(ฉ) เสนอความเห็นและข้อสังเกตตาม (๑) (ค)

(ช) ปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการร่างกฎหมายตามมาตรา ๔๑

(ซ) ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๘ วรรคสอง บุคคลใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการร่างกฎหมาย และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในขณะเดียวกันมิได้

มาตรา ๙ ให้กรรมการกฤษฎีกาได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน และเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒

กรรมการร่างกฎหมาย

มาตรา ๑๑ กรรมการร่างกฎหมายนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

ให้เลขาธิการคณะกรรมกรกฤษฎีกาเป็นกรรมการร่างกฎหมาย โดยตำแหน่ง

มาตรา ๑๒ กรรมการร่างกฎหมายมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ถ้ามีการแต่งตั้งกรรมการร่างกฎหมายขึ้นอีกในระหว่างที่กรรมการร่างกฎหมายซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการร่างกฎหมายซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

ผู้พ้นจากตำแหน่งแล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีก
ก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการร่างกฎหมายต้องเป็น
ผู้มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคม
ศาสตร์หรือการบริหารราชการแผ่นดินและต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่าง
ใด ดังต่อไปนี้

- (๑) รับราชการหรือเคยรับราชการ ในตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าอธิบดี
หรือเทียบเท่า
- (๒) รับราชการหรือเคยรับราชการ ในตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา
ศาลฎีกาหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุด
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมาย ในสถาบันการ
ศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- (๔) เคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
คณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๑๖
- (๕) มีความรู้และเคยทำงาน ในการร่างกฎหมายมาแล้วไม่น้อย
กว่าสิบปีและมีความชำนาญและความสามารถเป็นประโยชน์แก่งานของ
กรรมการร่างกฎหมาย

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ
ร่างกฎหมายพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการร่างกฎหมายประชุมปรึกษาหารือกันเป็นคณะ ซึ่งคณะหนึ่ง ๆ ต้องมีกรรมการร่างกฎหมายไม่น้อยกว่าสามคน และในกรณีที่ปัญหาสำคัญให้กรรมการร่างกฎหมายประชุมปรึกษาหารือกันโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ซึ่งต้องมีกรรมการร่างกฎหมายมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการร่างกฎหมายทั้งหมด

การประชุมของกรรมการร่างกฎหมายตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกากำหนด

การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการร่างกฎหมายคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๑๖ ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ และระเบียบว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑ กรรมการร่างกฎหมายผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นการส่วนตัวในเรื่องที่ปรึกษาหารือเรื่องหนึ่งเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมปรึกษาหารือในเรื่องนั้น

ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจระเบียบให้กรรมการร่างกฎหมายที่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพอื่นเป็นการขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการร่างกฎหมาย งดการเข้าร่วมปรึกษาหารือในกิจการของกรรมการร่างกฎหมายเป็นการชั่วคราวตลอดระยะเวลาที่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพนั้นอยู่ได้

หมวด ๓

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ส่วนที่ ๑

สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๑๘ บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

การร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิร้องทุกข์อันจะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น

ผู้ที่เป็นทหารหรือตำรวจ ถ้าจะร้องทุกข์อันเกี่ยวกับราชการทหารหรือตำรวจต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๙ เรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะรับไว้พิจารณาได้ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเรื่องที่ถูกฟ้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และ

(๒) ความเดือดร้อนหรือความเสียหายตาม (๑) นั้นเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ก) ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

(ข) ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(ค) กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือขัดหรือไม่ถูกต้อง

ตามกฎหมาย

(ง) กระทำการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือ

(จ) กระทำการโดยไม่สุจริตหรือโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ความใน (๒) (ง) และ (จ) จะใช้เมื่อใดกับหน่วยงานของรัฐใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เรื่องร้องทุกข์ตั้งต่อไปไม่ให้รับไว้พิจารณา

(๑) เรื่องร้องทุกข์ที่มีลักษณะเป็นไปทางนโยบายโดยตรง ซึ่งรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา

(๒) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีมติเด็ดขาดแล้ว

(๓) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว

(๔) เรื่องที่ยังมิได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้

(๕) เรื่องทคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการพบพยานหลักฐานใหม่ตามที่กำหนดใน มาตรา ๕๐

(๖) เรื่องผู้ร้องทุกข์ละทิ้งการร้องทุกข์ตามมาตรา ๔๖

(๗) เรื่องทขาดอายุความร้องทุกข์ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขตาม มาตรา ๒๓๓

มาตรา ๒๑ คำร้องทุกข์ต้อง

(๑) มีชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์

(๒) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์พร้อมทั้งขอเท็จจริงหรือ พฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ถ้าเป็นการยื่นร้องทุกข์แทน ผู้อื่น จะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ร้องทุกข์มาด้วย

มาตรา ๒๒ คำร้องทุกข์ให้ยื่น ณ หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือจะยื่นต่อกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคคนหนึ่งคนใด หรือผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัย ร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๕ เพื่อให้ส่งต่อไปยังหน่วยงานธุรการของ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ก็ได้ การส่งคำร้องทุกข์ต่อไปยังหน่วยงาน ธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามระเบียบของ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

คำร้องทุกข์อาจส่งไปยังหน่วยงานราชการของคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการ
นับอายุความร้องทุกข์ตามมาตรา ๒๓ ให้ถือว่าวันที่ส่งคำร้องทุกข์แก่
เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ส่วนราชการใดที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ ถ้าเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์นั้นอยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ จะส่งเรื่องร้องทุกข์
นั้นให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยก็ได้

มาตรา ๒๓ การยื่นคำร้องทุกข์ต้องกระทำภายในกำหนดเก้าสิบวัน
นับแต่วันทราบหรือล่วงรู้เหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือนับแต่วันที่ผู้ร้องทุกข์
ได้มีหนังสือร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่
ตามที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้รับหนังสือแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ
โดยมีเหตุผลอันสมควร แล้วแต่กรณี

คำร้องทุกข์ที่โต้แย้งเมื่อพ้นกำหนดอายุความตามวรรคหนึ่ง ถ้า
คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือ
ประโยชน์สาธารณะ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจดำเนินการวินิจฉัย
และเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อส่งการตามพระราชบัญญัติ
ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๔ คำร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้รับ
ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา
วินิจฉัย จะส่งไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคที่มีเขตอำนาจ
เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยก็ได้

มาตรา ๒๕ คำร้องทุกข์ที่ไต่ยื่นต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยแล้วว่ามีใช่คำร้องทุกข์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ ให้หน่วยงานราชการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบและเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการจะส่งต่อไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นทราบก็ได้

มาตรา ๒๖ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการที่ไต่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายใดตามมาตรา ๗ (๒) (ค) ให้บุคคลตามมาตรา ๑๕ มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นได้ตามพระราชบัญญัตินี้ แม้กฎหมายนั้นจะกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุดท้ายก็ตาม แต่ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าว

การยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้นำมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ และบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในกรณีนี้ ให้เป็นที่สุดท้าย

มาตรา ๒๗ ราชการส่วนท้องถิ่นตามที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาอาจขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาเรื่องใดเพื่อทำรายงานเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามมาตรา ๔๘ ได้ รายงานของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ดังกล่าวให้เสนอผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

มหาดไทยและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอต่อนายกรัฐมนตรีโดยมีชกษา

วิธีการร้องขอ และวิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามความในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ระเบียบดังกล่าวเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ส่วนที่ ๒

การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๒๘ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยตำแหน่ง

มาตรา ๒๙ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ผู้พ้นจากตำแหน่งแล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งออกก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๑ วรรคสองแล้ว ให้ นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์

สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดินและต้องมีคุณสมบัติอย่าง
หนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เคยเป็นกรรมการร่างกฎหมายมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) เคยเป็นกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์^๕ตามพระราชบัญญัติ
เรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๑๒

(๓) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา
ศาลฎีกาหรือเทียบเท่าหรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารสูงสุดมาแล้ว
ไม่น้อยกว่าสองปี

(๔) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี
หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๕) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ
กฎหมายปกครอง หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบัน
การศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี

(๖) มีประสบการณ์ในการบริหารราชการไม่น้อยกว่าสิบปี^๕ ทั้งนี้
ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๑ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะต้อง
ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภา
ท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง
หรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่นที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ใน
ฐานะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามระเบียบที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์^๕
จะได้กำหนดขึ้น

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๒ ให้มีการประชุมใหญ่กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๕๑ และหน้าที่อื่น ๆ อันสมควรได้รับความเห็นหรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ตามที่ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาสั่ง

ที่ประชุมใหญ่กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในการประชุมใหญ่ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติให้ลงเสียงข้างมาก กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจกำหนดระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าด้วยวิธีการส่งคำร้องทุกข์และการพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าด้วยเรื่องอันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคได้ ทั้งนี้ เมื่อได้ปรึกษาหารือกับคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่ประชุมใหญ่แล้ว

ระเบียบตามวรรคหนึ่งเฉพาะที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ การส่งหนังสือหรือเอกสารของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต่อบุคคล

ภายนอก และการอื่น ๆ ที่กำหนดสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ร้องทุกข์ เมื่อ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

อำนาจของประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ประธาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาจะมอบให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาปฏิบัติ
ราชการแทนก็ได้โดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้กรรมการ
วินิจฉัยเรื่องทุกข์มีอิสระในความคิดเห็นของตน

ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้กรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์
ร่วมกันวินิจฉัยเป็นองค์คณะในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์
ในองค์คณะหนึ่งต้องมีหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์คนหนึ่งและ
กรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์อย่างน้อยสี่คน

ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการวินิจฉัย
เรื่องทุกข์เป็นหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์ตามจำนวนที่เห็นสมควร
และวางระเบียบเกี่ยวกับการจัดองค์คณะในการวางระเบียบเกี่ยวกับการ
จัดองค์คณะ ให้คำนึงถึงประสบการณ์ในด้านต่างๆ ของกรรมการวินิจฉัย
เรื่องทุกข์แต่ละคนที่ประกอบกันเข้าเป็นองค์คณะ

ในกรณีที่ปัญหาข้อกฎหมายสำคัญหรือผลการวินิจฉัยของคณะ
กรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์อาจกระทบกระเทือนต่อวิถีทางปฏิบัติราชการอัน
อาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะ หรือแก่ระบบบริหาร
ราชการ เป็นส่วนรวม กรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์ที่ประกอบเป็นองค์คณะ
พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น หรือเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อาจขอ
ให้คณะกรรมการวินิจฉัยเรื่องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้

มาตรา ๓๕ คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
คณะใด ให้เป็นไปตามความเห็นของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ฝ่าย
ข้างมากของคณะนั้น

ถ้ากรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำ
ความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้อง
ทุกข์ได้

ในกรณีที่เป็นการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่
ประชุมใหญ่หรือ ในกรณีที่เป็นการวินิจฉัยอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะ
กรรมการ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่นตามมาตรา ๗ (๒) (ค) ห้ามมิให้
กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทำความเห็นแย้ง

มาตรา ๓๖ ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้มีเจ้าพนักงานผู้รับ
ผิดชอบสำนวนคนหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบการสอบสวนแต่ละเรื่อง มีหน้าที่
สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายพร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นของตนต่อคณะ
กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือสอบถามหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่
เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีหนังสือข่าวยืนยันหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยาน
หลักฐานอันที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน
ของรัฐนั้นมาข่าวยืนยันหรือให้ถ้อยคำประกอบการพิจารณาได้

(๓) มีหนังสือเรียกให้ผู้ร้องทุกข์นำพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๓๘ ในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ วินิจฉัยว่า

(๑) เรื่องที่พิจารณานั้นไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์นั้น แต่ในกรณีที่มีการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่ประกอบเป็นองค์คณะพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น หรือเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ากรณีมีปัญหาอันควรแก่การรับไว้พิจารณาจะเสนอเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ก็ได้

(๒) มีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือมีมูลความผิดทางอาญาหรือความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แจ้งให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลที่ต้องสงสัยทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ นอกจากเจ้าหน้าที่ที่บัญญัติไว้แล้ว ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจสั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คนหนึ่งคนใดไปปฏิบัติงานช่วยราชการในคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์กรณีภาคเป็นการ

ชั่วคราวได้ แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ผู้นั้นก่อน

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการร่าง
กฎหมายประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจวางระเบียบให้กรรมการ
วินิจฉัยร้องทุกข์ไปทำหน้าที่ตามมาตรา ๖ (๑) ร่วมกับกรรมการร่าง
กฎหมายในเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ แต่ทั้งนี้ มิให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ในการประชุมปรึกษาหารือของกรรมการร่างกฎหมายคณะหนึ่งเกินหนึ่ง
ในสามของจำนวนกรรมการร่างกฎหมายคณะนั้น

มาตรา ๔๑ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์โดยปกติให้กระทำ ณ สถานที่พิจารณาร้องทุกข์ตามวันเวลาทำการ
เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นหรือเพื่อความสะดวกของราษฎร
ในเขตท้องที่ที่มีการร้องทุกข์เป็นจำนวนมาก หัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์จะสั่งให้มีการพิจารณาในสถานที่อื่นหรือในวันเวลาใดเป็นการ
เฉพาะคราวก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบของคณะ
กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้กำหนดสถานที่พิจารณาร้อง
ทุกข์ และวันเวลาทำการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๒ การเข้าฟังการพิจารณาร้องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตาม
ระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๔๓ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านในการ
พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เรื่องหนึ่งเรื่องใดได้ เพราะเหตุที่ตนมีส่วน
เกี่ยวข้องในเรื่องร้องทุกข์นั้น

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้านและการสั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

การกระทำใดๆ ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่ได้กระทำไปก่อนมีการสั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทนย่อมเป็นอันสมบูรณ์

มาตรา ๔๔ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็ว แต่ทั้งนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องทุกข์ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีโอกาสชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

มาตรา ๔๕ ในขณะที่พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ร้องทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัย ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากผู้ร้องทุกข์หรือไม่ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เสนอความเห็นในการดำเนินการพร้อมด้วยเหตุผลไปยังเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเสนอไปยังนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลโดยเร็ว และถ้านายกรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยให้นายกรัฐมนตรีสั่งการเพื่อบรรเทาทุกข์นั้นตามอำนาจของนายกรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและตามกฎหมายอื่นได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นว่า มาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือรับ

ผิดชอบของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ที่จะสั่งการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือตามกฎหมายอื่น จะเสนอไปยังเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อแจ้งไปยังบุคคลดังกล่าวนั้นเพื่อพิจารณาสั่งการ เพื่อบรรเทาทุกข์นั้น ก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นถ้าบุคคลดังกล่าวไม่เห็นด้วยกับมาตรการหรือวิธีการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ก็ให้อำนาจสั่งการได้ตามที่เห็นสมควรภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมาย และเมื่อได้สั่งการไปประการใดหรือในกรณีที่เห็นว่าไม่สมควรสั่งการให้แจ้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๖ ถ้าผู้ร้องทุกข์ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ใหม่มาให้ถอยคำหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามหนังสือนั้นภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจสั่งให้จำหน่ายเรื่องร้องทุกข์นั้นเสียจากสารบบบัญชี

เรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้สั่งจำหน่ายจากสารบบบัญชีตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ร้องทุกข์นั้นจะขอให้พิจารณาใหม่หรือยื่นคำร้องทุกข์ในเรื่องนั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่จะแสดงให้เห็นต่อแก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าการทบทวนไม่สามารถปฏิบัติตามหนังสือของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ นั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๔๗ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ต้อง
ระบุ

(๑) ชื่อผู้ยื่นคำร้องทุกข์

(๒) เหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) ข้อเท็จจริงของเรื่องร้องทุกข์

(๔) เหตุผลแห่งคำวินิจฉัย

(๕) ข้อเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเพื่อสั่ง
การแก้ไขตามมาตรา ๔๘ ซึ่งในข้อเสนอแนะนั้นต้องระบุให้ชัดแจ้งว่า
นายกรัฐมนตรีควรจะสั่งการในเรื่องใดว่าอย่างไร พร้อมทั้งให้เหตุผลด้วย

(๖) ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตอย่างอื่นเกี่ยวกับการวางระเบียบ
ปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๑ หรือการให้มกฏหมาย หรือแก้ไขปรับปรุง
หรือยกเลิกกฎหมาย ถ้ามี

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อของ
กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทวนวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น

มาตรา ๔๘ เมื่อมีข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ตามมาตรา ๔๗ (๕) นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจสั่งการ
อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่
ล่าช้าเกินควร มีคำสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการ
ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่
หรือกระทำการขัดหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือกระทำการไม่ถูกต้อง

ตามขั้นตอนหรือวิธีการอื่นเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับกรณีนี้ หรือกระทำการโดยไม่สุจริตหรือโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มีคำสั่งให้เพิกถอนการกระทำนั้นหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งเพิกถอนการกระทำนั้น

(๓) ในกรณีที่มีความรีบด่วนและจำเป็น ไม่ว่าจะเป็นกรณีตาม (๑) หรือ (๒) มีคำสั่งใหม่หรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในการเสนอข้อเสนอนี้เพื่อให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะต้องให้เหตุผลและหลักฐานสนับสนุนข้อเสนอนั้นอย่างชัดเจน ถ้าเป็นกรณีเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง (๒) จะต้องระบุว่าจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่เพียงใด หรือมีเงื่อนไขอย่างไร และถ้าเป็นกรณีเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง (๓) จะต้องแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่าการมีคำสั่งใหม่หรือการมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวมีความรีบด่วนและจำเป็นอย่างไร และสมควรให้คำสั่งดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่นั้นไป หรือมีเงื่อนไขอย่างไร นอกจากนี้ ในกรณีเสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการตามวรรคหนึ่ง (๓) นี้ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จะต้องคำนึงด้วยว่าการมีคำสั่งใหม่หรือมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยนายกรัฐมนตรีนั้นจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอันจะเป็นผลเสียหายแก่ระบบบริหารราชการแผ่นดินหรือไม่เพียงใด

มาตรา ๔๘ เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เรื่องใดแล้ว ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอคำวินิจฉัยไปยังนายกรัฐมนตรีโดยเร็วที่สุด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้มีคำวินิจฉัยเช่นนั้น

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีสั่งการโดยเร็ว ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นชอบด้วยกับคำวินิจฉัยที่ส่งมา ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมทั้งแสดงเหตุผลแห่งการสั่งการนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๕๐ เรื่องร้องทุกข์ที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ร้องทุกข์อาจเสนอเรื่องนั้นเพื่อพิจารณาใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งภายในเวลาห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มีคำวินิจฉัย แต่ต้องพิสูจน์ให้เห็นที่พอใจแก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ว่าได้มีการพบพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วนั้นเปลี่ยนไป

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์โดยที่ประชุมใหญ่มีอำนาจเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่่อมติวางระเบียบปฏิบัติราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวิธีการและวิธีพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนออกคำสั่ง คำอนุญาต คำวินิจฉัยหรือคำชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) กำหนดให้คำสั่ง คำอนุญาต คำวินิจฉัยหรือคำขาดของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลหรือทมความสำคัญในการปฏิบัติราชการ ต้องมีข้อความและเหตุผลตามสมควรในการสนับสนุนการออกคำสั่ง คำอนุญาต คำวินิจฉัย หรือคำขาดนี้

(๓) กำหนดให้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่มีลักษณะบังคับเป็นการทั่วไปต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาก่อนมีผลใช้บังคับ

ในการเสนอแนะดังกล่าว ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์คำนึงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้แก่รัฐในการดำเนินการบริการสาธารณะอันเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สิทธิหน้าที่ของเอกชนที่เกี่ยวข้องกับราชการ และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่รัฐ

ส่วนที่ ๓

การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

มาตรา ๕๒ ในเขตท้องที่ใดที่มีการร้องทุกข์มากและเป็นการสมควรให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ชนในท้องที่นั้นเป็นการประจำ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจเสนอความเห็นต่อประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคได้

คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค จะจัดตั้งชน ณ ที่ใด และมีท้องที่อยู่ในเขตอำนาจเพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค เมื่อได้ปรึกษาหารือกับคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ โดยที่ประชุมใหญ่แล้ว

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๔ วรรคสองแล้ว ให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคโดยอนุโลม และสำหรับกรณีผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคเพราะเหตุดำรงตำแหน่งราชการใดที่อยู่ในเขตท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจ ก็ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคเมื่อพ้นจากตำแหน่งนั้นด้วย

มาตรา ๕๓ ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังนี้

(๑) เป็นผู้มั่งคั่งสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๐ (๑) (๒) หรือ (๔)

(๒) เคยเป็นนายกเทศมนตรี เทศมนตรี สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นในตำแหน่งที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่งติดต่อกันแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๓) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษา
หัวหน้าศาลหรือเทียบเท่า หรือตุลาการพระธรรมนูญ

(๔) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นพนักงานผู้รับผิดชอบ
สำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

(๕) รับราชการหรือเคยรับราชการเป็นหัวหน้าส่วนราชการในส่วน
ภูมิภาคในตำแหน่งที่กำหนดในกฎกระทรวง รวมกันแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
หรือเป็นหรือเคยเป็นพนักงานท้องถิ่นในตำแหน่งที่กำหนดในกฎกระทรวง
รวมกันแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๖) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ
กฎหมายปกครองหรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ในสถาบัน
การศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๗) มีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินไม่น้อยกว่าหกปี
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๔ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคต้องมีไม่ลักษณะ
ต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามวรรค
หนึ่ง ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๕ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีหน้าที่ ดัง
ต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในเขตอำนาจ
- (๒) ปฏิบัติการแทนคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ในเรื่องใด ๆ
ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์มอบหมาย
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น

มาตรา ๕๖ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ส่วนภูมิภาคได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ และระเบียบดังกล่าวจะกำหนดมอบหมายให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีอำนาจออกระเบียบในรายละเอียดใด ๆ ก็ได้

ให้ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งหัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่ดูแล ควบคุม และแนะนำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ที่อยู่ในเขตอำนาจให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

มาตรา ๕๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคโดยอนุโลม

อำนาจในการสั่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคพิจารณาเป็นการเฉพาะคราวในสถานที่อื่นนอกจากสถานที่พิจารณาโดยปกติตามมาตรา ๔๑ ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมอบหมายให้หัวหน้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง สั่งการแทนก็ได้

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค เห็นสมควรขอเสนอให้ใช้มาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตาม มาตรา ๔๕ หรือเมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค คำวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ใดแล้ว และขอเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อส่งการ ตามมาตรา ๔๘ ให้เลขาธิการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคแจ้ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบพร้อมทั้งส่ง ความเห็นหรือคำวินิจฉัยดังกล่าวไปยังเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อดำเนินการต่อไป

ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดังกล่าวตาม วรรคหนึ่งไม่เห็นด้วยกับความเห็นหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐดังกล่าว อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคต่อคณะ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ โดยส่งคำอุทธรณ์ต่อเลขาธิการ คณะ กรรมการกฤษฎีกาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ตามวรรคสองหรือในกรณีที่เลขาธิการคณะ กรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเหตุผลสมควรที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ จะได้พิจารณาทบทวนความเห็นหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย ร้องทุกข์ภูมิภาค ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งความเห็นหรือ คำวินิจฉัยให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณา

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคได้ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ใดแล้ว และคำวินิจฉัยที่ไม่ขอเสนอให้

สั่งการตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๘ ให้เลขานุการคณะกรรมการ
วินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ และถ้าผู้ร้องทุกข์ไม่เห็น
ด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคให้มีสิทธิ
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

มาตรา ๖๑ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นอุทธรณ์
และการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๐ ให้
เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ภาค ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหน้าที่
รับผิดชอบในงานราชการของคณะกรรมการกฤษฎีกา และโดยเฉพาะให้
มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกา และ
ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมายแก่
หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

(๓) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรี หรือ
นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มัญญา
หรือแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย

(๔) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบัน
ระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ภูมิภาคตามมาตรา ๖๗ และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ราชการและวางระเบียบ
การปฏิบัติราชการของสำนักงานดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ

(๖) ติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อได้มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือ
เมื่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลได้สั่งการไปแล้วตามพระราช
บัญญัติ

(๗) วิเคราะห์เหตุแห่งการร้องทุกข์ ตลอดจนหลักกฎหมายและ
ระเบียบแบบแผนที่จะนำมาใช้กับกรณีร้องทุกข์

(๘) จัดพิมพ์คำวินิจฉัยที่สำคัญของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคซึ่งเป็นบรรทัดฐานในหลักการ
บริหารราชการแผ่นดินเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นการลับอันเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยของประเทศหรือประโยชน์ส่วนรวมอันไม่ควรเปิดเผย

(๙) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการให้มกกฎหมายหรือแก้ไข
ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๓ ให้มีเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหน้าที่
ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
รับผิดชอบจนตรงต่อประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาและเป็นผู้บังคับบัญชา
ข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้มรณะบัตรการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ การร่างกฎหมาย และการบริหารราชการแผ่นดินตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

มาตรา ๖๔ ให้เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนจากข้าราชการซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เพื่อประโยชน์ในการทำสำนวนสอบสวนเรื่องร้องทุกข์ ให้เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ ในการเสนอเลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจมอบอำนาจเป็นหนังสือให้พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนหรือเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคปฏิบัติแทนได้

มาตรา ๖๕ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้เป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในเขตท้องที่ที่บุคคลนั้นมุกุมิอำนาจตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๖๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการประสานงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนาข้าราชการที่ปฏิบัติ

หน้าที่เกี่ยวกับกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
รัฐมนตรีเจ้าสังกัดและเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจะขอให้
นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แต่งตั้งข้าราชการ ซึ่งสังกัดกระทรวง
ทบวงกรมหนึ่งไปดำรงตำแหน่งในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดย
ได้รับเงินเดือนจากกระทรวงทบวงกรมเดิมแต่มีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการ
ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้

การแต่งตั้งให้มาดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งต้องมีระยะเวลา
ครั้งหนึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและไม่เกินสามปี

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้ง
ข้าราชการซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปดำรงตำแหน่งใน
กระทรวงทบวงกรมอื่นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์ภูมิภาคขึ้นในท้องที่ใด ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้กำหนดหน่วย
งานของรัฐที่จะเป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ภูมิภาคดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นใดเป็น
หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค และราชการ
ส่วนท้องถิ่นนั้นยังมีงบประมาณไม่เพียงพอ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนแก่
ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๖๘ หน่วยงานธุรการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ภูมิภาคมีหน้าที่ในการจัดหาสถานที่ พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน

เจ้าหน้าที่ ตลอดจนปฏิบัติงานราชการต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคโดยจัดตั้งขเนบน “สำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค”

ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สำนักงานคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้มีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคมีหน้าที่รับผิดชอบในงานราชการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค

การแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคและพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนประจำคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค ให้แต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่นของหน่วยงานราชการของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาคและต้องได้รับความเห็นชอบของเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วย

ภาค ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๕ คำร้องทุกข์ใด ถ้าผู้ร้องทุกข์บิดเบือนข้อเท็จจริง ให้ถือว่า คำร้องทุกข์นั้นเป็นความลับ ผู้ไม่มหนาทเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดเบียดเบียนเพื่อทราบข้อความหรือให้ผู้อื่นทราบข้อความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสามหมื่นบาท

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติตาม ผู้ร้องทุกข์หรือต่อบุคคลอื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเหตุที่มีการ ร้องทุกข์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ หกหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเอาความเท็จมาเสนอเป็นเรื่องราวร้องทุกข์ตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสอง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นลูกแก่โทษ แจ้งความจริงต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนผู้ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์นั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่า ที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้

มาตรา ๑๒ ผู้ใดในฐานะเป็นพยานจงใจให้ถ้อยคำ หรือแสดง พยานหลักฐานอันเป็นเท็จในข้อสำคัญอันเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ ต่อคณะ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงาน ผู้รับผิดชอบสำนวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนผู้ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติ หน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นลูกแก่โทษ แจ้งความจริงต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค พนักงานผู้รับ รับผิดชอบสำนวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนผู้ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติ หน้าที่ก่อนการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์นั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย กำหนดไว้เพียงใดก็ได้

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกที่ออกตามมาตรา ๓๑ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ให้กรรมการร่างกฎหมายซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๑๖ และกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นกรรมการร่างกฎหมายและกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติแล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๕๑๖ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ คำเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ที่ได้ยื่นต่อคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้มาอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้เห็นสมควรจะใช้อำนาจตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๘ ก็ได้

มาตรา ๓๖ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจสั่งให้กรรมการร่างกฎหมาย

ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ และให้กรรมการร่าง
กฎหมายอนุกรมมอานาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับกรรมการวินิจฉัยร้อง
ทุกข์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมาย
ว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตราขึ้นไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ บทบัญญัติต่าง ๆ
จึงล้าสมัยไม่สะดวกแก่การปฏิบัติราชการ และรัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งศาลปกครอง
ซึ่งกระทรวงยุติธรรมกำลังจัดทำอยู่ในขณะนี้ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องเตรียม
รับการจัดตั้งศาลปกครอง ประกอบกับโดยที่เรื่องราวร้องทุกข์เป็นที่มาของคดี
ปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงจำเป็นต้องทราบเหตุของการร้องทุกข์
มาตั้งแต่เบื้องต้น และสามารถวิเคราะห์เหตุแห่งการร้องทุกข์ได้ ซึ่งจะนำไปสู่
การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และจะช่วยให้กรรมการเรื่องราว
ร้องทุกข์มีความชำนาญงานต่อเนื่องกับงานร่างกฎหมายและงานให้ความเห็นในทาง
กฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงสมควรรวมสำนักงานคณะกรรมการ
เรื่องราวร้องทุกข์เข้ากับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสมควรกำหนด
คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์กับคุณสมบัติของ
กรรมการกฤษฎีกาใหม่ความสอดคล้องต่อเนื่องกันด้วย นอกจากนี้โดยที่ขณะ
ประชาชนอาจยื่นร้องทุกข์ต่อรัฐบาลได้สองทาง คือ ทางสำนักงานคณะกรรมการ
เรื่องราวร้องทุกข์และทางสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งก่อให้เกิดความสับสน
แก่ประชาชน สมควรรวมไว้แห่งเดียวกันคือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้